

ЗАСІДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ РАДИ №1

2020-2021 н.р.

План роботи

Вхідне діагностування з теми педагогічної ради	
1. Що таке доброчесність?	ЗДНВР
2. Академічність доброчесність для вчителів	МО історико-філологічного циклу
3. Академічність доброчесність для учнів	МО природничо-математичного циклу
4. Порушення академічної доброчесності	Динамічна група
5. Наслідки порушення академічної доброчесності	Адміністрація закладу
Вихідне діагностування з теми педагогічної ради	

Тези до висвітлення питання
«Що таке академічна доброчесність?»

Підготувала – ЗДНВР Ляшко В.М.

ЩО ТАКЕ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ?

Ст. 42 Закону України «Про освіту» визначає академічну доброчесність як «сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень» (п. 1), і окремо прописує вимоги з дотримання академічної доброчесності для (науково-) педагогічних працівників, науковців (п. 2) і здобувачів освіти (п. 3)⁶. У своєму роз'ясненні для закладів вищої освіти (лист № 1/9-650 від 23.10.2018), Міністерство освіти і науки наголошує на необхідності створення атмосфери академічної доброчесності в кожному освітньому закладі, що передбачає розуміння всіма учасниками освітнього процесу сутності академічної доброчесності⁷ та необхідності дотримання її принципів⁸. Подальші роз'яснення, які можемо вважати актуальними для всіх рівнів освіти, сфокусовані на порушеннях академічної доброчесності та конкретних пропозиціях щодо подолання «кризи академічної доброчесності» (визначення взяте з «Розширеного глосарію», рекомендованого цим же листом МОН)⁹.

Словники української мови пропонують визначення «доброчесності» як «високої моральної чистоти» певної особи. Як синоніми вживають терміни «чеснота», «чесноти», «чесність», «моральність», «добропристойність», «добропорядність», «порядність», «людяність»; «добродійність», «доброчинність».

Прийнятий у сучасній нормативній й педагогічній практиці концепт академічної доброчесності (*academic integrity*) передбачає «відданість академічної спільноти, навіть перед лицем труднощів, шести фундаментальним цінностям: чесності, довіри, справедливості, повазі, відповідальності й мужності». У цьому сенсі *integrity* (від лат. *integer* – довершений, повний, цілісний) розуміється як готовність певної особи «послідовно робити те, що правильно, навіть якщо легше зробити щось, що вигідніше». Наведена нижче таблиця у скороченому вигляді подає основний зміст документа «Фундаментальні цінності академічної доброчесності» (1999), розробленого Міжнародним центром академічної доброчесності, що діє при Університеті Клемсон (Південна Кароліна, США). Варто зауважити, що запропоновані формулювання не є універсальними й одномоментними, а формування основних засад академічної доброчесності має свою історію.

Фундаментальні цінності академічної доброчесності

Чесність(англ. – *honesty*)

Беззаперечна основа навчання, викладання, здійснення досліджень та обов'язкова передумова для довіри, чесності та взаємної відповідальності у будь-якому соціумі. Важливо, аби академічні правила і практики давали чіткі вимоги та пояснення того, що фальшування даних, обман, шахрайство, крадіжка і будь-які нечесні вчинки є неприпустимими.

Довіра(англ. – *trust*)

Явище, що є надбудовою чесності, і формується з часом, коли дії та вчинки стають важливішими за слова. Довіра формується викладачами, які чітко пояснюють вимоги та очікування до учнів, базуючись на цих вимогах та очікуваннях. Довіра є основою співпраці, обміну інформацією та новими ідеями. Довіра гарантує суспільству, що академічній спільноті, її відкриттям та висновкам можна вірити, а дослідження, викладання, формальні академічні досягнення та ступені є вартісними.

Справедливість (англ. – fairness)

Важливий чинник для становлення етичних взаємин у спільноті. Чесне, прозоре та незаангажоване оцінювання є дуже важливими в освітньому процесі, чесність в оцінюванні є основою у становленні довіри між викладачем/вчителем та здобувачем освіти. Також важливо, аби вчителі та адміністрація навчальних закладів теж розуміли, як їх оцінюють не лише учні, але і колеги.

Повага (англ. – respect)

Освітні спільноти можуть бути успішними лише тоді, коли їхні члени поважають одне одного і приймають точку зору одне одного, навіть якщо ті є кардинально протилежними.

Відповідальність(англ. –responsibility)

Категорія, яка підтримує реалізацію доброчесності, вона є водночас індивідуальною і груповою. Кожен представник спільноти (студент, учень, викладач, адміністрація) несе відповідальність за доброчесність у навчанні, викладанні, здійсненні наукової роботи. Бути відповідальним означає опиратися тискові колег, якщо вони намагаються вчинити нечесно, та відстоювати доброчесні практики та правила.

Мужність(англ. – courage)

Риса, яку демонструють ті, хто чинить за правилами доброчесності, незважаючи на страх чи тиск оточення. Бути мужнім означає діяти згідно з власними принципами та переконаннями.

Ст. 42 Закону України «Про освіту» передбачає, що «види академічної відповідальності... учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що мають бути затверджені (погоджені) основним колегіальним органом управління закладу освіти та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності» (п. 7). Отже, законодавство зобов'язує кожен заклад освіти прийняти внутрішній документ, в якому «віддзеркалюється бажана і небажана поведінка членів спільноти, прописуються етичні орієнтири, принципи, що допомагають саморегулюванню академічного середовища, визначаються санкції за їх порушення».

Використані джерела

- 1.Доброчесність. Практичний словник синонімів української мови / укл. С. Караванський. 2-ге вид., доп. й опр. Київ: «Українська книга», 2000. С. 90.
- 2.Довідник з академічної доброчесності / уклад.: В.Г. Гур'янова, Л.Т. Ониксимова, Н.В. Поберій; за заг. ред. Т.О. Маринич. Суми: Сумський держ. ун-т, 2018. 24 с. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/71531> (дата звернення: 03.04.2019). 102.
- 3.Закон України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf> (дата звернення: 02.04.2019).
- Фініков Т. Академічна доброчесність: глобальний контекст та національна потреба.
- 4.Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. С. 9–36.